

تاثیر پاندمی کووید-۱۹ بر ارائه خدمات مرتبط با اچ‌آی‌وی (خلاصه سیاستی)

مقدمه

ارائه خدمات بهداشتی-درمانی از سوی مراکز ارائه‌کننده این خدمات و دریافت آن از سوی مردم در طول پاندمی کووید-۱۹ تغییرات زیادی نسبت به قبل از این دوره داشته است. علاوه بر اثرات مستقیم پاندمی کووید-۱۹ بر وضعیت سلامت انسان‌ها، این پاندمی به صورت غیرمستقیم بر روی کیفیت ارائه خدمات مربوط به سایر بیماری‌ها نیز اثر گذاشته است. در این میان مسئله‌ای که نیاز به توجه بسیار ویژه دارد ارائه خدمات مرتبط با کنترل اچ‌آی‌وی در کشورها است. ارائه خدمات به افراد اچ‌آی‌وی مثبت و یا در معرض ابتلا از قبیل خدمات کاهش آسیب، خدمات تشخیصی، ارائه خدمات منظم به افرادی که با اچ‌آی‌وی زندگی می‌کنند و درمان موثر و مستمر آن‌ها در کنترل این بیماری بسیار حائز اهمیت است. اختلال در هر یک از این فعالیت‌ها می‌تواند باعث گسترش اچ‌آی‌وی در جامعه شود. با این وجود با توجه به شرایط ایجاد شده در دوران کووید-۱۹ به نظر می‌رسد ارائه خدمات اچ‌آی‌وی حداقل در برخی قسمت‌ها دچار اختلال شده باشد. در این خلاصه سیاستی قصد داریم بر اساس تجربیات کشورهای خدماتی که تحت تاثیر این پاندمی قرار گرفته و اقداماتی که برای کاهش این اثرات به کار برده شده را مرور نماییم.

چالش‌های مرتبط با ارائه خدمات اچ‌آی‌وی در دوران پاندمی کووید-۱۹

تجربه کشورها نشان می‌دهد ارائه خدمات اچ‌آی‌وی در بعضی قسمت‌ها به شدت تحت تاثیر پاندمی کووید-۱۹ قرار گرفته است. پاندمی کووید-۱۹ هم ارائه خدمات پیشگیری و کنترلی در افراد در معرض ابتلا و هم ارائه خدمات درمانی اچ‌آی‌وی در افرادی که با اچ‌آی‌وی زندگی می‌کنند را تحت تاثیر قرار داده است.

پیشنهاد‌های ارائه شده جهت حفظ ارائه خدمات در دوران پاندمی کووید-۱۹

بر اساس تجربه کشورها در دوران پاندمی کووید-۱۹ انجام اقدامات زیر می‌تواند حداقل تا حدودی اثرات پاندمی کووید-۱۹ بر ارائه خدمات اچ‌آی‌وی را کاهش دهد.

همچنین این اقدامات می‌تواند به عنوان تجربه‌ای ارزشمند در موارد مشابه در آینده مورد استفاده قرار گیرد.

از جمله این اقدامات می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:

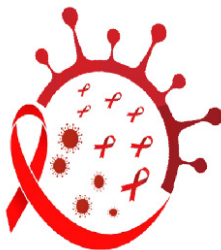
- مسئولان اچ‌آی‌وی در سطوح مختلف کشوری، استانی و شهرستانی و همچنین پژوهشگران حوزه اچ‌آی‌وی باید همواره و در همه شرایط به صورت دوره‌ای هشدارهایی را در خصوص خطر اچ‌آی‌وی در جامعه به سیاست‌گذاران، تصمیم‌گیران و مردم ارائه دهند تا این عفونت همیشه به عنوان یک هشدار در ذهن مردم و سیاستگذار باقی بماند.

- انجام پژوهش‌های مرتبط با اچ‌آی‌وی باید در تمام شرایط انجام گیرد. انجام پژوهش و انتشار نتایج آن در مجلات علمی و بین‌المللی علاوه بر اثرات مستقیم پژوهش برای یافتن مشکل و یا ارائه راه‌حل‌ها باعث افزایش توجه مسئولان نیز خواهد شد.

- باید تاب‌آوری سیستم ارائه خدمات سلامت به‌ویژه به‌گروه‌های خاص افزایش یابد تا در چنین موقعیت‌هایی دچار اختلال نشود. از جمله اقدامات در این زمینه می‌توان به ایجاد تنوع در روش‌های ارائه خدمات اشاره کرد. به‌عنوان مثال در کنار انجام تست توسط مراکز مشاوره و مراکز کاهش آسیب، وجود و به‌کارگیری تست‌های خودآزمایی اچ‌آی‌وی می‌تواند سطح مراجعه افراد را کاهش و در عین حال انجام تست و تشخیص افراد مبتلا را افزایش دهد؛

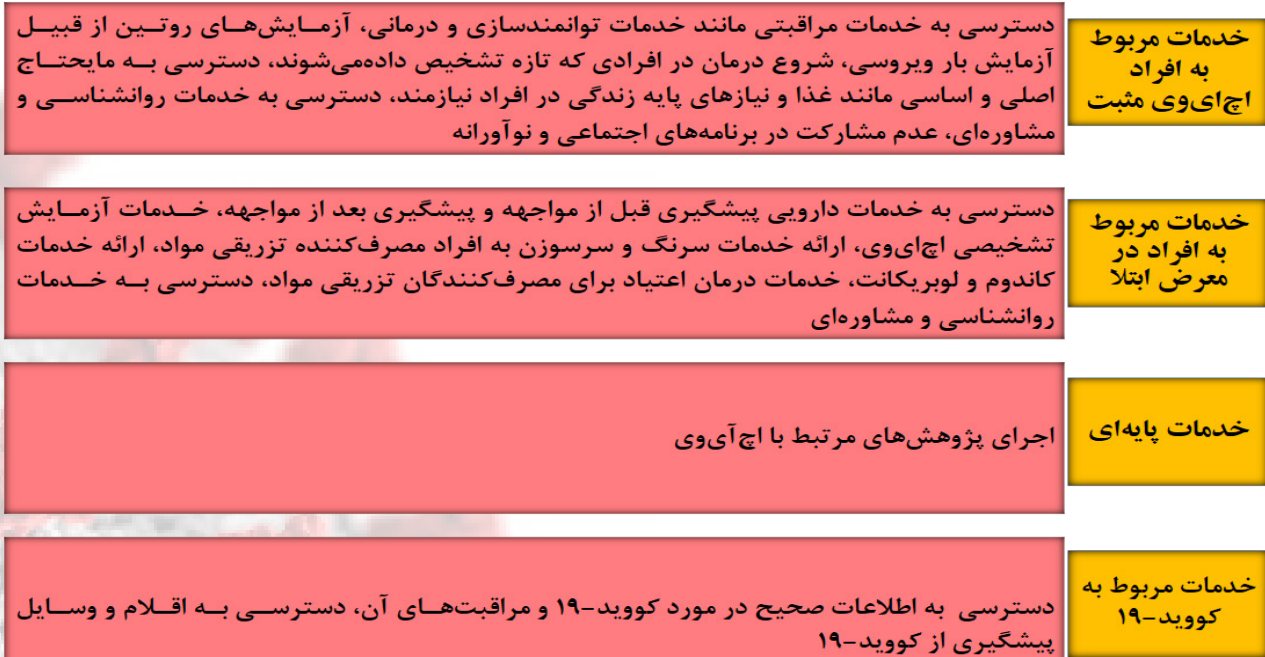
- مراکز ارائه دهنده خدمات اچ‌آی‌وی نباید تعطیل شوند و مسئولین بهداشتی باید به گیرندگان خدمات اطمینان دهند که در دوران قرنطینه کووید-۱۹ و شرایط مشابه مراکز ارائه خدمات تشخیصی و درمانی اچ‌آی‌وی با رعایت کامل اصول بهداشتی خدمات را ارائه می‌دهند؛

- گایدلاین‌های مراقبت از بیماران مبتلا به اچ‌آی‌وی با توجه به شرایط پاندمی مورد بازبینی قرار گیرد. برای مثال برای مدت طولانی‌تری (۱ ماه و ۳ ماه و یا حتی ۶ ماه) ذخیره دارویی در اختیار افراد قرار گیرد؛

تاثیر پاندمی کووید-۱۹ بر ارائه خدمات مرتبط با اچ‌آی‌وی (خلاصه سیاستی)

تاثیر پاندمی کووید-۱۹ بر ارائه خدمات اچ‌آی‌وی

مهم‌ترین خدماتی که تحت تاثیر پاندمی کووید-۱۹ قرار گرفته است.

- راه‌اندازی برنامه‌ها و جلسات آموزشی آنلاین برای گروه‌های هدف در این پاندمی و آگاه‌سازی آن‌ها.

نتیجه‌گیری

تجربه کشورها نشان می‌دهد بسیاری از خدمات اچ‌آی‌وی به‌ویژه در ابتدای پاندمی تحت تاثیر پاندمی کووید-۱۹ قرار گرفته است، ولی به مرور و با گذشت زمان توانسته‌اند از طریق ارائه خدمات از راه‌های متنوع از قبیل آزمایشات خود آزمایشی اچ‌آی‌وی، ارسال اقلام پیشگیری و داروهای پیشگیری قبل و بعد از مواجهه به درب منازل و هم‌چنین پزشکی از راه دور تا حدود زیادی اثرات پاندمی را کاهش دهند. لذا بر اساس تجربه کشورها پیشنهاد می‌شود راه‌های متنوعی برای ارائه خدمات طراحی و اجرا گردد.

- ارائه خدمات درب منزل از راه‌های مختلف از قبیل ارسال دارو (داروهای ضد رتروویروسی و داروهای پیشگیری قبل و بعد از مواجهه) به محل زندگی بیمار از طریق پست، تحویل دارو از طریق سازمان‌های مردم‌نهاد ارائه‌دهنده و افراد همسان فعال؛
- ایجاد زمینه‌هایی برای جمع‌آوری کمک‌های مردمی و نیز جلب کمک سازمان‌های مردم‌نهاد برای تامین مایحتاج زندگی در افرادی که به علت پاندمی شغل و درآمد خود را از دست داده‌اند.
- فراهم کردن شرایطی برای ادامه درمان اعتیاد در افراد مصرف‌کننده مواد و مصرف‌کننده تزریقی مواد از جمله: تجویز دوز اضافه برای مصرف در خانه برای مدت زمان بیشتر (۱ و ۲ هفته / ۱ ماه) برای افرادی که تحت درمان اعتیاد با داروهای جایگزین هستند، اختصاص نیروی انسانی برای پیگیری درمان افراد درب منزل، ارائه آموزش‌های لازم به خانواده افراد برای کمک به درمان افرادی که در حال ترک مصرف موارد با روش جایگزین هستند و تعیین یکی از اعضای خانواده به عنوان رابط درمان فرد؛

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی کردستان
پژوهشکده توسعه سلامت
مرکز تحقیقات عوامل اجتماعی مؤثر بر سلامت

مرکز تحقیقات مراقبت اچ‌آی‌وی و غنوت‌های آنتی‌رتی
مرکز نگار سازمان جهانی بهداشت

